

tantske dejavnosti organiziramo v okviru razvojno projektnih organizacij in TOZD, katere so organizirane v gradbene in komunalne OZD ter razvijajo tipologijo stanovanjskih in družbenih objektov, katere ustreza ekonomsko-tehničnim pogojem in razvoju mesta).

VI. SOCIALNI RAZVOJ

Ustava in zakon v združenem delu izhajata iz predpostavke, da je delo v družbenih dejavnostih sestavni del družbenega proizvodnega dela, lahko pa je tudi poraba, če ne vpliva na povečanje produktivnosti dela in na proizvodno sposobnost delovnega človeka v združenem delu sploh ter na njegovo delovno, socialno in kulturno okolje. Zato bo potrebno v tem planskem obdobju zlasti razvijati tista področja, ki neposredno v največji meri prispevajo k rasti proizvodnje in produktivnosti in utrjevati medsebojno odvisnost med ustvarjenim dohodkom v materialni proizvodnji in rastjo sredstev družbenih dejavnosti, ki se bodo oblikovala s svobodno menjavo dela med delavci z enega in drugega področja družbenega dela. Na osnovi takšnih ciljev bodo prednost imela področja izobraževanja, otroškega varstva in tiste raziskovalne dejavnosti, ki so v funkciji teh ciljev. Dohodek v materialni proizvodnji je izvor dohodka v družbeni dejavnosti v njihovi medsebojni menjavi dela in lahko rase le v skladu s povečanjem dohodka v materialni proizvodnji. Zato je potrebno v socialnem razvoju upoštevati stanje in možnosti v materialni proizvodnji in ocenjevati družbene dejavnosti kot sestavni del in funkcijo proizvodnega dela. To je tudi pomemben kriterij in merilo za zavračanje vsakršnih pritiskov, kadar čez dovoljeno mejo zmanjšujejo tempo rasti skupnega proizvoda v občini in širši družbeni skupnosti.

Rast sredstev za družbene dejavnosti, ki se bodo oblikovala v svobodno menjavo dela v obdobju 1981 do 1985 bo zaostajala 10 % za rastjo družbenega proizvoda, kar pomeni, da bodo rastla sredstva po 3,15 % povprečni letni stopnji.

Prispevne stopnje iz dohodka in iz osebnih dohodkov so enotne za vseh pet ljubljanskih občin in opredeljene v samoupravnih sporazumih.

Sredstva za investicije bomo zagotovili s solidarnostnim združevanjem na osnovi sprejetih prioritet iz neposrednega prispevka občanov, samoprispevka II., dohodka TOZD, lastnih sredstev TOZD in OD delavcev. Zaradi vse večjih potreb po hitrejši in kvalitetnejši rasti družbenega standarda, bo potrebno kot dodaten vir sredstev za investicije razpisati nov samoprispevek.

V določilu 115. člena zakona o sistemu družbenega planiranja je opredeljeno kaj morajo vsebovati samoupravni sporazumi o temeljih plana SIS s področja družbenih dejavnosti. Tako so v predlogih samoupravnih sporazumov s področja izobraževanja, raziskovanja, zdravstva, otroškega varstva, socialnega skrbstva, zaposlovanja, kulture, telesne kulture, opredeljeni:

- obseg, vrsta, kvaliteta posameznih storitev, programov storitev ali dejavnosti, ki se uresničujejo v občinski, mestni ali republiški skupnosti in vrednost vseh programov;

- normativi in standardi, ki jim morajo ustrezati storitve;

- pogoji in kriteriji, pod katerimi bodo storitve na razpolago uporabnikom (razmestitev zmogljivosti itd.), všteti morebitna doplačila ob neposredni uporabi storitev;

- kriteriji in merila, po katerih se bo ugotavljala cena proizvoda oziroma storitve;

- objekti, ki se bodo pridobili po sporazumu z navedbo lokacije, zmogljivosti in rokom dograditve ter višine sredstev, ki se združujejo;

- programi za katere se združujejo sredstva po načelu solidarnosti, pogoji za uveljavitev pravice do solidarnosti ter znesek, ki ga udeleženci prispevajo v ta namen; opredelitev programa za katerega se združujejo sredstva po načelu vzajemnosti ter znesek, ki ga udeleženci sporazuma prispevajo v ta namen;

- skupne obveznosti udeležencev po sporazumu;
- osnove in merila za združevanje sredstev;

- ukrepi za odpravljanje motenj na področju družbenih dejavnosti, ki nastajajo zaradi nepredvidenih sprememb v gibanju dohodka pri uporabnikih ali zaradi sprememb materialnih in kadrovskih sposobnosti pri izvajalcih;

- postopek in način vračila oziroma poročuna presežkov sredstev, potrebnih za izvedbo sprejetih programov družbene dejavnosti;

- v sporazumih skupnosti, ki zagotavljajo socialne pravice v obliki nadomestil so določbe o vrstah socialnih pravic; pogojih, kriterijih in merilih po katerih bodo uveljavljali te pravice ter višini sredstev, ki jih v ta namen združujejo;

- način nadzora nad izvajanjem sporazuma.

Razvoj družbenih dejavnosti po področjih

1. Osnovno šolstvo

V srednjeročnem obdobju 1981—1985 bomo na območju občine izvajali na področju izobraževanja dogovorjene naloge in cilje na osnovi sprejetih smernic in samoupravnega sporazuma družbenopolitičnih dokumentov, v katerih so opredeljeni osrednji cilji, ki jih bo potrebno realizirati na tem področju do leta 1980, upoštevajoč usmeritev, da naj bi se tudi področje izobraževanja razvijalo v Ljubljani v okviru usklajenega razvoja med ljubljanskimi občinami in izenačevanje družbenega standarda, katerega sestavni del sta tudi vzgoja in izobraževanje.

- Poglobljanje idejnosti vzgojnoizobraževalnega procesa.

- Kvalitetni razvoj izobraževalnega procesa v osnovni šoli, uvajanje sodobnejših oblik in metod v proces učenja, širjenja interesnih dejavnosti v tesni povezavi z življenjem in delom delovnih ljudi ter društev in organizacij v KS ter vsebinsko in organizacijsko prilagajanje dejavnosti OS potrebam in zahtevam usmerjenega izobraževanja. To je tudi pogoj za zmanjšanje osipa v OS ob sočasnem povečanju kvalitete izobraževanja.

- Razvoj COS in PB bomo zadržali na ljubljanskem povprečju. Z vsebinskim bogatenjem vzgojnoizobraževalnega dela v OS bomo zagotovili delovanje in oblikovanje OS kot kulturnoizobraževalno in zabavno rekreativno središče mladih in drugih kategorij prebivalcev v njenem stanovanjskem zaledju.

- Učinkovitejša in bolj organizirano bomo pristopili k oblikovanju skladov brezplačnih učbenikov in usposobitvi šolskih izposojevalnic učbenikov ter zagotovili šolsko prehrano vsem učencem.

- Poglobljali in krepili bomo samoupravno povezovanje in sodelovanje vseh vzgojnoizobraževalnih organizacij v smeri usklajevalnejšega in racionalnejšega dela ter gospodarne izrabe sredstev.

- Posebno skrb je potrebno nameniti načrtovanju, usmerjanju in pridobivanju ustrezno usposobljenih pedagoških delavcev.

Za izvedbo teh ciljev so za to področje pomembne naslednje naloge in ukrepi:

- Skupaj z DPO in KS pristopiti k ustanavljanju enot pri OS ter poiskati njihovo najbolj učinkovito organizacijsko obliko za povezovanje z ožjim in širšim družbenim okoljem.

- OS se bodo v okviru občinskih izobraževalnih skupnosti dogovorile glede povezovanja administrativno-računovodskih del ter povezovanje šolskih svetovalnih delavcev v strokovne skupine za celovito obravnavo učencev.

— Širjenje in krepitev COS bo zagotovljeno predvsem z lastnimi materialnimi, kadrovskimi, prostorskimi možnostmi, prestrukturiranjem oddelkov ter neposrednega povezovanja z OZD.

— Realizirati dogovor o boljšem materialnem nagrajevanju učiteljev, povečati odgovornost za opravljeno delo in zagotoviti hitrejše reševanje stanovanjske problematike učiteljev.

2. Usmerjeno izobraževanje

— Poglobiti, vzpodbujati in razvijati samoupravno povezovanje in delegatska razmerja med uporabniki in izvajalci usmerjenega izobraževanja v skupščini občinske izobraževalne skupnosti ter z delegati v skupščinah PIS.

— Ugotoviti stvarne kadrovske izobraževalne potrebe združenega dela in jih uskladiti z zmogljivostmi vzgojnoizobraževalnih organizacij in s številom možnih udeležencev izobraževanja.

— Zagotoviti postopno uvajanje novih vzgojnoizobraževalnih programov v srednjih šolah v skladu z dogovorom o razmestitvi izvajanja vzgojnoizobraževalnih programov usmerjenega izobraževanja v SRS.

— Zagotoviti načrtno poklicno informacijo in usmerjanje šolskih generacij ter ustrezno štipendijsko politiko, da bomo zadovoljevali kadrovske potrebe in kadrovske strukturo, ki jo zahteva razvoj OZD oziroma prestrukturiranje gospodarstva.

UKREPI:

— v PIS ugotoviti stvarne kadrovske izobraževalne potrebe v OZD po posameznih usmeritvah in jih uskladiti z zmogljivostmi izobraževalnih organizacij in možnim številom udeležencev izobraževanja. Pri tem bodo sodelovale in spodbujale aktivnost DPS, DPO, GZ in SIS za zaposlovanje;

— OZD bodo uresničevale svoj delež v usmerjenem izobraževanju tako, da zagotovijo možnosti za izvajanje praktičnega pouka in delovne prakse učenecem in študentom ter sodelovale pri oblikovanju vsebine in funkcije vzgojnoizobraževalnih organizacij.

3. Družbena vzgoja in varstvo predšolskih otrok

— Osnovno vodilo razvoja družbene vzgoje in varstva otrok nam bo še naprej zagotoviti čim bolj enake pogoje za vzgojo in varstvo vseh otrok v cilju, da zajamemo čim večje število otrok, tako bi do konca leta 1985 vključili vsaj 4.678 predšolskih otrok ali 49 % otrok v starosti do 7 let.

— Ohranili bomo doseženo raven dosedanjih zaimenjenih in dopolnilnih vzgojnovarstvenih programov. Vsi programi bodo izvajani enotno in solidarno.

— Razširili bomo nove oblike in vsebine z otroki pri uresničevanju socialističnih vzgojnih smotrov, da bi še uspešneje razvijali, krepili in usmerjali otrokove sposobnosti.

— Kot poseben cilj si bomo postavili oblikovanje VVO kot ustanovo za celovito predšolsko vzgojo otrok v svojem okolju (KS).

— Ustanovili bomo enote OV, ki morajo postati mesto neposrednega dogovarjanja nalog na področju vzgoje in varstva, upoštevajoč potrebe zaposlenih staršev, družine, OZD.

— Upoštevajoč stabilizacijsko politiko bomo bolj smotno izkoriščali že obstoječe vzgojnovarstvene zmogljivosti ter težili za bolj racionalnim zaposlovanjem in uporabo najbolj učinkovitih delovnih postopkov.

— Politika družbeno denarnih pomoči, ki se bo uresničevala v okviru skupnosti bo usmerjena k zagotovitvi njihove funkcije v smislu dejanskega socialnega kolektiva ter k večjim vlaganjem teh sredstev v družbene oblike dela z otroki.

Da bomo dosegli zastavljene cilje so za to področje pomembne naslednje naloge in ukrepi:

— Dosledno izpeljati akcijo ustanavljanja enot otroškega varstva.

— Skleniti samoupravne sporazume o vsebini, nosilcih in materialni osnovi dejavnosti, ki jih bomo razvijali skupaj z zdravstvenimi, socialnoskrbstvenimi, kulturnimi, telesnokulturnimi, izobraževalnimi, komunalnimi, stanovanjskimi in socialnovarstvenimi skupnostmi.

— Povezati računovodsko-administrativna dela in jih delno prenesti na računalniško obdelavo.

— V novih soseskah pridobivati vzgojnovarstvena mesta v stanovanjskih blokih ali z adaptacijo primernih stavb ter z neposrednim povezovanjem TOZD.

— Proučiti in izvesti ukrepe glede takega razvoja sistema družbeno denarnih pomoči, s katerimi se bo krog upravičencev ožil, otrokom iz družin z najnižjimi dohodki pa zagotovili višjo denarno pomoč.

V cilju širjenja družbenega varstva bomo v okviru KS ali občine zagotovili izobraževanje varuhinj.

4. Zdravstveno varstvo

Na področju zdravstvenega varstva kot prioritetenem področju družbenih dejavnosti bomo s srednjeročnim programom razvoja še nadalje:

— usmerjali napore za učinkovito, smotno in načrtno izvajanje osnovnega zdravstvenega varstva občanov in delovnih ljudi upoštevajoč poklicno, intereso in zaposlitveno strukturo v občini.

Cilji nadaljnjega razvoja:

Ob upoštevanju dosežene stopnje razvoja zdravstvenega varstva na območju občine ter predvidene možnosti gospodarskega in socialnega razvoja bomo v obdobju 1981—1985 v skladu s resolucijo družbenopolitične skupnosti usmerjali napore za uresničevanje naslednjih ciljev:

— Nadaljnji razvoj družbenoekonomskih odnosov v občinski zdravstveni skupnosti v medobčinski in zdravstveni skupnosti Slovenije z nadaljnjim uveljavljanjem in krepitvijo odločujoče vloge delavcev pri uresničevanju svobodne menjave dela ter usklajevanju svojih potreb, interesov in možnosti na področju zdravstvenega varstva.

— Usklajen razvoj zdravstvenih dejavnosti in zmogljivosti na območju občine in na širšem območju z izvajanjem dogovorjene delitve dela, ustrežnejšega razporejanja kadrov na območju občine in na širšem območju, kakor tudi na podlagi dohodkovne povezanosti in soodvisnosti obsega zdravstvenega varstva in drugih pravic do ustvarjenega dohodka v materialni proizvodnji.

— Izboljšanje dostopnosti in učinkovitosti zdravstvenih dejavnosti s širitvijo preventivnih in zdravstveno vzgojnih programov ter nadaljnjim uveljavljanjem in širjenjem dispanzerskih metod dela ter s prehodom na racionalnejše opravljanje zdravstvenih storitev.

— Izboljšanje zdravstvenega stanja in zdravstvenega varstva prebivalstva, zlasti delavcev z zmanjševanjem začasne in trajne dela nezmožnosti, s povečanjem deleža zdravstvenih delavcev pri dvigu produktivnosti, ustvarjalne in obrambne sposobnosti združenega dela ter s tem izboljšanje življenjske ravni in socialne varnosti prebivalstva.

— Povečanje odgovornosti vsakega delavca, delovnega človeka in občana za lastno zdravje in za zdravje drugih.

— Zmanjševanje obsega in trajanja bolnišnične ga zdravljenja z razvojem zdravljenja in nege na domu.

— Povečanje oziroma zmanjševanje števila obstoječih postelj v bolnišnicah, skladno s samoupravnim sporazumom o delitvi dela na področju zdravstva.

— Postopno povečanje opravljanja specialističnih ambulantnih storitev v okviru osnovne zdravstvene dejavnosti.

— Organizacija zdravstvene dejavnosti v pogojih ljudske obrambe in družbene samozaščite ter v izrednih razmerah.

5. Socialno skrbstvo

Na področju socialnega skrbstva bomo v skladu s smernicami, samoupravnim sporazumom in zakonom o socialnem skrbstvu usmerjali napore k uresničevanju naslednjih osnovnih ciljev:

- Nadaljnje razvijanje preventivnih oblik dela v strokovnih službah in krepitev njihove povezanosti s socialnozdravstvenimi komisijami v KS, humanitarnimi organizacijami in društvu ter DO, OŠ, da bi učinkoviteje preprečevali nastajanje in stopnjevanje socialnih problemov.

- Uvedbo enotne evidence socialno skrbstvenih problemov.

- Uveljaviti enotne kriterije in merila za dodeljevanje družbeno denarnih pomoči in v sodelovanju z drugimi skupnostmi pripraviti enoten seznam vseh oblik družbeno denarnih pomoči, ki jih prejema posameznik ali družina.

- Razvijati in širiti oblike pomoči starejšim občanom.

Zastavljene cilje bomo realizirali z naslednjimi nalogami in ukrepi:

- centri za socialno delo bodo nadalje razvijali oblike preventivnega delovanja in v okviru prostorskih ter kadrovskih možnosti omogočali delovanje zakonskih svetovalnic, disciplinskih centrov ter delo v KS v popoldanskem času.

- V povezanosti in sodelovanju z vsemi socialnimi dejavniki v KS, OZD v občini si bomo prizadevali v čim večji meri preprečevati oziroma pravočasno zaznati socialne probleme in zagotoviti učinkovitejše delo.

- Na osnovi metodologije, ki jo bo izdelala Republiška skupnost socialnega skrbstva bomo redno spremljali in analizirali število ter oblike socialnega skrbstva in tako zagotavljali enako obravnavanje občanov pri dodeljevanju družbeno denarnih pomoči ter opozarjali in odpravljali anomalije.

- V sodelovanju s socialno zdravstvenimi komisijami v KS evidentirati vse občane, ki potrebujejo pomoč in nego na domu ter usposobiti negovalske kadre za nego v okviru rednega delovanja patronažne zdravstvene oblike. Z domovi starejših občanov se bomo dogovorili o nadaljnjem razvijanju izvenomske dejavnosti (družbena prehrana, servisne usluge, pranje perila, dostavo hrane na dom, dnevno varstvo starejših).

- S skupnostjo OV se bomo dogovorili o možnostih ureditve varstva za otroke, ki bi jih vzeli v varstvo zaposleni rejniki.

- Redno, letno bomo pripravljali programe, izvedbe in financiranje skupnih dejavnosti z ostalimi skupnostmi, ki se vključujejo v Skupnost socialnega varstva.

6. Socialno varstvo

Glede na to, da skupnost socialnega varstva v preteklem obdobju ni opravila svojih nalog, ostajajo cilji v večji meri enaki ciljem v obdobju 1981–1985:

- uskladiti in poenotiti merila za prejemanje vseh oblik socialne pomoči;

- zagotoviti zadovoljevanje skupnih potreb tistim družbenim skupinam, katerim je potrebna posebna družbena skrb;

- razvijati in krepiti delegatske odnose v skupnosti ter redno sklicevati skupščino socialnega varstva in zagotoviti ustrezne prostorske in kadrovske pogoje za učinkovito delovanje.

V okviru socialnega varstva bomo na osnovi Samoupravnega sporazuma o skupnih izhodiščih izvajali naslednje naloge:

- v skupnosti socialnega varstva bodo skupnosti, ki se vanjo združujejo usklajevale tiste dele svojih programov, s katerimi zagotavljajo, da se uresničuje socialna varnost delovnih ljudi in občanov in usklajevale področje mejnih dejavnosti in se z istim namenom povezovala izven socialnega varstva;

- na osnovi uvažanja sistema enotne evidence vseh prejemnikov družbeno denarnih pomoči, bo Skupnost socialnega varstva spremljala učinke socialnih kolektivov upravičenost do socialne pomoči osebam, pri katerih se kopičijo razne oblike teh pomoči;

- usmerjanje sredstev denarnih pomoči občanom, tistih družin, ki imajo najnižje OD in preusmerjanje dela teh sredstev, namenjenih izboljšanju družbenega standarda vseh otrok na območju občine.

7. Zaposlovanje

Izhajajoč iz dejstva, da predstavlja zaposlovanje najpomembnejše gibalno za doseganje planskih ciljev bomo v srednjeročnem obdobju zagotovili:

- Skupnost za zaposlovanje mora postati mesto za reševanje, dogovarjanje in usklajevanje problematike na področju zaposlovanja in kadrovske politike.

- Vsem delavcem je potrebno zagotoviti enakopravno vključevanje v združeno delo in odpravljati nepravilnosti v procesu uveljavljanja pravice do dela.

- Dosledno izvajati določila samoupravnega sporazuma o zaposlovanju in minimalnih standardih.

- Razširjena reprodukcija, ki temelji na večjem deležu moderne tehnologije zahteva manj delavcev in višjo izobrazbeno strukturo po zaposlenih.

- Sodelovanje pri usklajevanju vsebine vzgojno-izobraževalnih programov usmerjenega izobraževanja in zmogljivosti šol s potrebami združenega dela.

- Utrditi je potrebno povezanost med politiko štipendiranja in zaposlovanjem, ki mora temeljiti na potrebah združenega dela in organizirano sodelovati z OZD pri prekvalifikacijah, dokvalifikacijah in drugih oblikah izobraževanja že zaposlenih delavcev.

Za uresničitev zastavljenih ciljev bo Skupnost za zaposlovanje izvedla naslednje naloge in ukrepe:

- Izdelovali in usklajevali bomo zaposlitvene bilance v občini, spremljali uresničevanje DD in samoupravnega sporazuma s področja zaposlovanja ter nudili strokovno pomoč OZD pri izdelavi kadrovskih planov.

- Usklajevali aktivnosti v skupnosti pri uresničevanju kvalitetne rasti zaposlovanja v skladu z gospodarskim razvojem v občini, lastnimi demografskimi in kadrovsko strukturnimi možnostmi.

- Posredovali zaposlitev brezposelnih osebam in iskalcem zaposlitve ter zagotavljali denarno nadomestilo in denarno pomoč brezposelnim.

- Posredovali zaposlitve delavcem, ki so na začasnem delu v tujini preko usklajevanja v Mestni skupnosti za zaposlovanje.

- Sodelovali z odgovornimi dejavniki pri usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb.

- Skupnost bo skupaj z OŠ, srednjimi šolami izvajala vsakoletno poklicno informiranje in svetovanje za celotno generacijo ter sodelovala pri usklajevanju, usmerjanju in koordiniranju vpisa.

- Zagotovili bomo združeno organizacijo in izvajanje računalniške obdelave podatkov planske analitike, da bo spremljanje in proučevanje gibanja zaposlovanja v občini ažurno in namenjeno raznim dejavnikom.

8. Telesna kultura

Na področju izvajanja telesne kulture bomo v skladu s srednjeročnim programom izvajali zlasti naslednje cilje, ki se navezujejo na:

- Izboljšanje in krepitev zdravstvenega stanja ter telesne sposobnosti vseh starostnih stopenj prebivalstva.

- Izboljšanje delovne in obrambne sposobnosti prebivalstva.

- Izboljšanje in kvalitetnejša uporaba prostega časa.

- Nadaljevati s samoupravno preobrazbo OTKO.

- Izvajanje možnosti za množično telesnokulturno udejstvovanje ljudi in občanov.

— Doseganje vrhunskih rezultatov v sporazumno določenih športnih panogah nadarjenim posameznikom.

Z uresničevanjem teh ciljev bomo prispevali k oblikovanju svobodne ustvarjalne, socialistične osebnosti ter k bogatejšemu in pestrejšemu življenju delovnih ljudi in občanov.

Za predvideni nadaljnji razvoj telesne kulture v občini je potrebno izvesti naslednje naloge in ukrepe:

— Nadaljnje uresničevanje načela glede množičnega vključevanja občanov in delovnih ljudi v telesnokulturne dejavnosti, tako da bo do leta 1985 vključenih v redne in občasne aktivnosti okoli 30 % prebivalstva vseh starostnih, socialnih in zdravstvenih stopenj.

— Pridobiti večje število amaterskih kadrov, ki bodo organizatorji rekreacije v KS in OZD in racionalizirati profesionalno delo na tem področju.

— Za izvajanje telesnokulturnega minimuma, množičnih akcij, športne značke in športnorekreativske dejavnosti in tekmovalnih sistemov, ki zagotavljajo množičnost, je potrebno organizirano izkoristiti vse obstoječe telesnokulturne objekte.

— Na področju vrhunškega športa bomo preverili upravičenost sklenjenih dogovorov o prioritetnih športnih panogah, športnotekmovalnih sistemih in njihovo izvajanje ter družbeni dogovor o statusu vrhunskih športnikov — amaterjev.

— Naloge s področja množične telesnokulturne dejavnosti bo izvajala občinska zveza telesnokulturnih organizacij skupaj z nosilci telesno kulturne dejavnosti v občini.

9. Kultura

Na področju izvajanja kulturnih dejavnosti bo na območju občine osnovni cilj ohranjanje dosežene ravni in razvijanje tiste dejavnosti, ki zahteva majhna vlaganja, njen kulturni, estetski in idejni učinek pa je velik in je trajen:

— za nadaljnjo kvalitetno rast in izvajanja programov v vseh kulturno umetniških društvi in skupinah, da bi se še tako nadalje čim bolj množično vključevali v izvajanje kulturno umetniških dejavnosti mladina in občani v KS ter delovni ljudje v OZD;

— nadaljnje razvijanje kulturne vzgoje v šolah in pospeševanje dejavnosti PIKUD in MKUD;

— pospeševanje kulturnih dejavnosti in vzdrževanje kulturnih akcij v KS, TOZD in novih stanovanjskih soseskah;

— pospeševanje razvoja knjižničarske mreže, rasti knjižnega sklada ter pridobivanje novih prostorov za delovanje podružničnih knjižnic;

— širjenje gledališke, glasbene, likovne in filmske dejavnosti z usposabljanjem in pridobivanjem manjkajočih galerijskih prostorov;

— varstvo kulturnih spomenikov, spominskih obeležij in kulturne dediščine;

— krepitev dejavnosti kulturnih animatorjev in kulturnih komisij v KS in TOZD;

— izvajanje mestnega, medobčinskega in medrepubliškega sodelovanja pri organiziranju in izvajanju kulturno umetniških prireditev, tekmovanj in manifestacij v okviru ZKO.

VII. KREPITEV OBRAMBNE SPOSOBNOSTI, VARNOSTI IN DRUŽBENE SAMOZAŠČITE

1. Uvod

Splošna ljudska obramba in družbena samozaščita je enotni in skupni interes celotne naše družbene skupnosti, zato mora biti enakovredna in neločljiva sestavina načrtov razvoja družbenopolitične skupnosti in vanj celovito vgrajena.

V procesu samoupravnega načrtovanja razvoja obrambno varnostnih priprav moramo izhajati iz dosežene stopnje obrambnih priprav in samozaščitne aktivnosti ter na tej osnovi načrtovati nadaljnji razvoj, ki bo usklajen s splošnim, gospodarskim, socialnim in prostorskim razvojem občine in mesta, upoštevajoč pri tem njene kadrovske, materialne in druge pogoje in možnosti. Pri tem je treba upoštevati tudi prednosti našega samoupravnega družbenoekonomskega sistema, ki daje možnosti za mobilizacijo vseh sil in virov družbe za najučinkovitejše funkcioniranje vseh dejavnosti v pogojih splošnega ljudskega odpora.

Področje splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v družbenem planu občine zajema le tiste elemente oziroma vrste obrambno varnostnih priprav, ki se ne morejo vgraditi v načrte gospodarskih in družbenih dejavnosti, ki jih mora občina izvajati na podlagi veljavnih predpisov s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter statuten občine in mesta, ki zagotavljajo kontinuiteto nadaljnjega razvoja obrambnih priprav in družbene samozaščite ter najnujnejše pogoje za učinkovito obrambo in zaščito.

Pri oblikovanju načrtov pa moramo upoštevati interese varnosti, ki narekujejo, da nekaterih razvojnih elementov obrambno varnostnih priprav ne moremo zajeti v družbenem planu, temveč jih je potrebno izločiti v aneks, ki ga usklajujejo, sprejemajo in izvajajo za to pooblaščen organi.

2. Obrambne priprave organov skupščine in družbenopolitičnih organizacij

Obrambne priprave organov skupščine in družbenopolitičnih organizacij občine zajemajo kadrovske, organizacijske in materialne priprave za učinkovito funkcioniranje teh organov v vojnih razmerah.

V srednjeročnem planskem obdobju 1981—1985 bo potrebno v skladu z zveznimi, republiškimi in občinskimi predpisi ter sprejetimi organizacijskimi in kadrovske rešitvami, nadaljevati s strokovnim usposabljanjem delavcev za opravljanje dolžnosti v vojnih razmerah ter v celoti zagotoviti materialno osnovo.

3. Civilna zaščita

Civilna zaščita je v preteklem razvojnem obdobju 1976—1980 imela širok razmah na vseh nivojih. Na intenzivnost razvoja civilne zaščite so vplivali tudi mednarodni dogodki — različni vojni spopadi ter spoznavanja o ogroženosti prebivalstva ob vrsti naravnih in drugih nesreč pri nas in v svetu ter akcije »Nič nas ne sme presenetiti« in proglasitev dneva civilne zaščite. Ob tem so se jasno opredelile vloge posameznih struktur civilne zaščite — štabov in enot civilne zaščite, samozaščite in potrebe za izvajanje zaščitnih ukrepov.

Osnovna izhodišča v naslednjem srednjeročnem obdobju so množičnost, opremljenost in usposobljenost. Usmerjanje na množičnost bo vključevala namenske alternative uporabe civilne zaščite v vojnih razmerah in ob hudih naravnih nesrečah ter drugih izrednih razmerah in na splošno vključevanje mladine, delovnih in vojaških obveznikov. Opremljenost civilne zaščite bo v bodoče usmerjanje k modernizaciji — posodabljanju, vendar šele potem, ko bo zadoščeno osnovni normativnosti po predpisani formaciji.

Usposobljenost civilne zaščite bo še naprej najzahtevnejši proces. Posebna skrb bo posvečena štabom za civilno zaščito, ki bodo morali prevzeti vso odgovornost za izvajanje programskih usmeritev razvojnega načrta. Poleg tega bo osnovna naloga štabov za civilno zaščito priprava načrtov za izvajanje ukrepov za zaščito in neposredno vodenje civilne zaščite na svojem območju, tako v pripravah kot v neposrednih reševalnih akcijah. Zaradi zahtevnejših nalog in ukrepov pri zaščiti in reševanju prebival-